

v lažnjivi obleki.

Izhaja po dvakrat na mesec ali 24 krat na leto v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija.

Vrednik Jakob Aléšovec.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji, Ključaničarske ulice (pod mestnim trgom) št. 3 v II. nadstropji.

Velja celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr. in četrt leta 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, narodnost in vero.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Volite, volite, Ljubljančani!

Pršla je zopet spomlad in stara navada je že, da se o tem času ljubljansko mestno starešinstvo „podtempljá“, vsako tretje leto pa se naredi „z novega“. To „podtempljanje“ bo letos brž po Veliki noči, ko bodo ljudje še „žegna“ in potic siti, da bodo tem lajše delali.

Kakor vsako leto, se je tudi letos „Brencelj“ pre-skrbel s kandidati, da ne bote v zadregi. Lansko leto jih je vse oddal razen treh, ki so mu ostali v tretjem razredu. Te je potem nasolil ter jih spravil, da se roba ne spridi, in letos Vam jih ponudi zopet čisto frišne, kakor da bi prišli ravnokar iz peči ali mesnice. Ti so:

Bamberg Otomar, senčnik kranjske šinklje in nemškega vrabca, jako lepo pisan ptiček; redi se ob naših pridelkih, pa naših pesmi ne mara peti, čeravno tudi nekoliko žvižgati zna, kadar mu jesti prineseš.

Matijan Janez je popolnoma v slovenskem gnjezdu zlezen in odrejen srakopér, pa ne žvižga in ne poje ne slovenski in ne nemški, ker ne tega ne onega ne zna. Če pa že kaj začivka, pravi, da je to nemčursko. Pa mu ni treba, da bi plesal, kakor njegov gospodar Bamberg žvižga, to stori le prostovoljno, ker misli, da je nobelj. Kedar ima pinjo na glavi, je še viši nego druge poti.

Ahčin Albin, ki se pa zavoljo lepšega piše „Achtschin“, kar se najbolje zgovori, če človek kihne. Ta je čisto nemške krvi, kar že ime kaže. Kedar hodi, stopa tako, da desna noga zmiraj levo zadej pušča. Druzega se o njem nič ne ve, ko le to, da je jako priden, kedar spi.

Ti trije so lansko leto po volitvah ploh vlekli, zato jih „Brencelj“ proda po vsaki ceni, še celo v svojo zgubo, le da jih speča. Če bi še letos ostali mu, potem res ne vé več, kam ž njimi, vzlásti zdaj poleti, ko se v blagu tako radi črvi zaredé.

Za volilce druzega razreda ima „Brencelj“ tudi naj-finejše blago, to je že kaj posebnega. Le pomislite, kje se dobé tički kakor ti-le: dr. **Käsmacher**, ki je nekđaj slovil že po „Brencelju“, **Leskovic** Karl, kakor kaže ime,

nemec in vitežki **Anton Gariboldi**, tudi „lepi Tonček“ imenovan. Posebno zadnji je zlata vreden, ker je farbe stanovitne in ne ogori. Prej je bil namreč narodno pisan, potem se je omaval in dobil sedanje nemčursko perje. Prva dva sta že stara, ta pa je čisto nov. Za te tri tiče „Brenceljna“ ne skrbi, da bi jih ne oddal vseh, ker predobro pozna vseh svoje štampilharje v tem razredu. Odjenjal ne bo pri njih nič, ker je prepričan, da bodo šli kakor maslo, še trgali se bodo zá-nje.

Nekoliko bolj ga skrbi prvi razred, zato je pa zá-nj izbral take tičke, ki morajo dobiti kupce, in ti so:

Dr. Šraj (Schrey) Rohbert, plemenitega stanu, za plemenit duh „Brencelj“ ni porok pri njem. Odlikuje se posebno po tem, da mu je slovenščina zoperna, kakor kači žlindra; v mestnem in deželnem zboru je že toliko govoril, da, če bi bilo govorjenje srebra vredno, bi si bil že vso Ljubljano lahko kupil. Naslov „jezični“ doktor si je popolnoma zaslužil. Do zdaj je tudi podžupan na rotovžu, kar bi pa več ne bil, če bi ne prišel nazaj na starešinski stol. Tega morate kupiti, če ne, se bo Ljubljana podrla.

Dr. Supppppann Jože. Ta Jože je pač Kranjec, pa rojen tam nekje na Tirolskem. Tič, da malo takih, v državnem zkoru za svoje volilce ravno toliko molči, kolikor v deželnem dr. Šraj govori; slovenski znata oba enako, pa jima še tega treba ni. Na rotovžu je potreben, ker če ga ni, je eden manj.

Dr. Suppppantschitsch je rotovža že tako navajen, da skoro misli, da je tam doma. Za mesto je že silno veliko storil, ker je advokat, kakor prejšnja oba. Slabega se o njem nič ne ve, le to je znano, da pridno vleče nemčurski voz, in časti „proklete grablje“.

Lukman Jože. „Kranjski Jože“ ta ni, čeravno je Kranjec, ravno tako ni nikomur nevaren, ker ni kuhavnica, ki bi politično godljo mešala. Zasluge ima le te, da caplja za „grabljami“ in pri volitvah svoj glas daje nemčurjem. Pa dosti je že to, kajti če bi se o njem nič druzega ne vedelo, ko to, je vreden zlatega denarja. Tudi je čisto nov, še nikdar ni sedel na rotovžu in je edini med svojimi tremi tovarši, ki ni doktor in menda tudi nikdar ne bo,

Zatoraj Ljubljancani, ne premisslujate se dolgo, kar sezite po teh tičkih in „podtemplajte“ ž njimi rotovž, da bo zopet za leto in dan mir in da slavne „proklete grablje“ imajo na rotovžu zopet tisto častno mesto, ki se jim spodobi. Vas vseh bojni klic bodi:

„Proklete grablje!“

„Brencelj!“

Respehtarjova kuhareca.

Jej, jej, jej, to je svet! Ldže zdaj kar ne morejo jezika za zobmi držat — toko, de že človek kmal ne bi smel nič govorit. Ta zadenj bart sem nekej pravla, koko je blo, da nisem šla v dinst ke dol v tist farovž na Dolenjskem, k' še sama nisem vedla, ke je, pa je peršlo glih toko, koker de b' bla v sršenov meh dregnila. Kaj morem jest za to, de mi je Žefa toko pravla? Ona more že vse rihtek vedet, k' je bla že enkrat tam, zdej je pa še po svoji pekantarci Cilki to belj za štantek zvedla.

Pa ne še samo to.

Gun dan trofim Žefo na plac, ta me kar vštela, koker polcaj, in mi reče: „Ti Špela, kaj s' pa ti tist, kar sem t' jest pravla, drgod splavšala? Zdej pa imaš! Na, ber!“

Pa mi dá en prifec od ene peršone, kaj jest vem, od ktere, ki prav, de zdej vse na njo leti, desglh ona ni prov nič uržah, de se je una reč zvedla; zdej imajo njo v frdahteng in ji žugajo, de bodo vse njene ta skrivne ghajmnise povedal, koko nekam za enim fantom leta in rada pije — menda kofe, in takih lafarij več, k' se za njo ne šikajo.

„No,“ prav Žefa, „k' si najin pogovor izplavšala, pa še to povej, kar je v tem prifec. Tode, to ti povem, ta, k' jo zdej dolže, ni men ne ene calce šrifteleh pisala pa tud mindleh ne vedit dala. Ta je vesela, de v mir živi, ne pa, de b' se zoper kakšno reč avfholtala.“

Se vé, de sem jest tist prifec dala Žef nazaj, pa rekla, de ne bom nič več plavšala, nej pride kar kol od tam dol. Žefa je rekla: „No, za zdej nej bo, pa če b'š še kdej kej tacga splavšala, kar ti jest povem, sva pa kar — adijo!“

K' pridem na kvartir, k' sem ga imela, dokler sem bla brez dinsta, me že čaka en prifec, in ko odprem, je res zavolj tiste men čist neznané peršone — se reče, ne od nje, ampak tak, k' jo res tako podaja, da b' jest ne ota bit v njen koč, če je vse res, kar je not. Jest sem pa tist prifec kar sežgala, da bi ga ktera druga ne dobila v roke, k' čist nedolžno peršono trof. Jest mislim, de sem prov strila, zato k' nočem špitira kurit, če ni treba. Ko b' bla vedla, de bo iz mojga plavšanja tak šunder postal, b' bla čist molčala, ker me vsa tista laferja prov nič am ne gre.

Zdej sem pa per eneh ldeh, k' so belj cvileh, ne gosposki, pa tud ne čist kmečki, pa se vender belj na gosposk ven špilajo. To je zavolj frajl, k' se glih možite; ena ima enga piontarja, ta druga pa enga šeftsmána; ta prvi je hud meškur, ta drug pa glih toko hud Slobenar in kder oba skep prideta na pesuh, se gledata kakor pes in mačka. Ofcet ima bit mende enkrat po velik noč —

če ne letos, pa drug let. Frajli sta prov voreng in z nata obe glih tajč, de se jih že zastop, če eden kranjsk zna. Toko bi blo vse voreng, Slobenar b' vzel svojo, meškur pa svojo, — — če b' ne blo tistih ongavih volitev za gomistrat in tiste politike, ki ni nič za jesti.

Enkrat, to je blo ta teden, pride pjontar tist ta Pavlinin, še dopoldne, k' je kancelajštund, k nam in praša po fotru. Foter in muter sta bla glih oba doma, zato ma rečem, de nej le not gre, in ker vrat ni toko zaprl, de b' se nič ven ne slišal, sem slišala, koko je fotra na vse viže pervijal, de b' šli volit meškurje, in jim zažugal, de, če tega ne stré, ga ne bo več v hišo, naj pa Pavlino kakšen Slobenar vzame. Foter se obljubil, de bodo volil meškurje, so mu dal tud roko, da ne bodo doma ostal, in potlej je šel.

Prec za njem pride ta Maričkin in fotra glih toko martra, de b' volil Slobenarje; če ne gredó volit ali dajo svojo štimo celó meškurjem, polej pa tud on za Maričko ne mara, nej jo pa kakšen meškur vzame. Foter se temu obljubil, de bodo šli volit Slobenarje.

Jest sem bla res firbčna, koko bodo to naštimal, de bodo obema ženinoma besedo držal. Frajlcam niso nič povedal od te ferfihhtenge, le z muterjo sta se zvečer, k' sem jest še posodo pomivala in so ble vrata od cimra še tolk odprte, de je mogla štima skoz špranjo, od tega pogovarjala. Nejpoh sta vagala, kter ženin je boljši. Muter so bli za pjontarja, k' ima gvišno pesoldengo, foter pa so bli te majenge, de je Maričkin ženin že dosti trden, de bo peršla Marička k dobrem kruh. Toko sta ratala sem in ke, enkrat so imel muter prov, ta drug bart pa foter, zglihat se pa nista mogla, ker obema dane besede foter ni mogel držati. Naenkrat pravjo muter:

„Koko b' pa blo, če b' volil vsakih polovico — dva Slobenarja in dva meškurja?“

Fotru se ta pot iz zadrege nejpoh dobra zdi, pa kar naenkrat se jim zabliskne, de pravijo:

„Sej res, tvoja je prava. Polej bo pa vzel Pavlinin ženin pol Pavline in pol Maričke, Maričkin ženin pa pol Maričke in pol Pavline. Tako bova obe omožila.“

Mutri pa to ne gre v glavo, de b' se vsaka le na pol omožila, zato godrnjajo in nazadnje, koker de b' se jim vse to ferdrisal, rekó:

„Veš, nebolj je, de ne greš volit, toko se ne boš zameril nobenemu.“

„O pač, obema,“ je fotrov antvert, „ta bi bla še le ta prava! Pa vse en — tvoj svet je nekej vreden. Veš kaj! Jest sem obema obljubil, de ne ostanem domá.“

„Ja, ja,“ rekó muter, k' so precej zamerkal ta forkelj, „domá ne smeš ostat. Pelj se v Trst al v Gradec al v Zagreb, kamer češ, in jest bom polej rekla, de imaš tam opravke. De bo belj gvišno, mi pa še telegrafirej, de si tam zbolel al pa cug zamudil, pa bo. Bolje, de teh par goldinarjov špendaš, koker de b' se obema zameril.“

Toko sta se foter in muter zmenila. Jest sem firbčna, če bo to ratal al ne. Bom že drug bart povedala. Adijo za ta cajt!

Kako dobro je, če naš kmet nemški zná.

Bilo je v neki vasi na Slovenskem, za ktero ni ravno treba vsakemu vediti. V ti vasi je posestnik z imenom Jurček, ki je strašno ponosen na to, da zná nekoliko nemški, kolikor se je namreč v šoli in pozneje pri vojaki naučil. Veliko to ni, a on pravi, da zná tako, kakor prvi „pijontar.“

V to vas prideta nekega dne dva zeló razcapana človeka in se vstavita v gostilnici, v edini v vasi. Naročita si pijače v nemškem jeziku, ker tudi po kmetih vsak krčmar toliko nemški zná, da vé, česa gost hoče, ako mu to še tako slabo slovenski pové.

Naš Jurček, ki je vedno gledal po gosposkih suknjah, in če so bile še tako strgane in oguljene, je bil tudi ta dva tujca brž zapazil in kmalo za njima stopil v krčmo, kjer si naroči kozarec vina, ter sede k stranski mizi čakat prilike, da bi se s svojo nemščino malo pobahal.

Tujca govorita nemški med sabo in Jurček vjame na svoje uho, ko vstopi, sledeče besede:

„Ne tako glasno govoriti o tej stvari,“ pravi prvi drugemu.

„Ej, nič se ne boj, saj tu nihče ne razumi nemški,“ odgovori drugi.

Kako stopi pri teh besedah Jurčku greben po koncu! Že misli zavrniti to razžaljenje ter glasno povedati, da zoa vsaj eden nemški in da je ta on sam, a zmaga ga radovednost in tako se potuhne in poslušá sledeči pogovor.

„Ali si vse natanko ogledal?“

„Vse! Tam pod zadnjo hruško je zakopan zaklad.“
„To je za podom prve hiše v vasi?“

„Da, tam je. Vse je v redu. Manjka le še tistega, ki bi ga vzdignil.“

„Da, tega bo pa težko najti, ker tukaj ne zna nihče toliko nemški, da bi se mu moglo dopovedati, kako bo tisto posodo zlatá vzdignil, ker veš, da ga brez naju ne more.“

Jurček je med tem pogovorom napenjal ušesa, kolikor je mogel, razumel je, da se govori o zakladu ali „šacu“ zakopanem na njegovem vrtu, toraj se ne more premagati, da ne bi spregovoril. Tujca se delata že ó prestrašena, ko pové, da je vse slišal, slednjič pa reče eden:

„No, ker ste že vse slišali, bodi zaklad vaš, če nama pomagate vzdigniti ga in naju za dobroto pošteno plačate.“

Jurček naš, čeravno nekoliko nemški zna, pa ni tako neumen, da bi se dal na led speljati, toraj jima reče, da jima bo prav rad dal polovico zaklada, pa še le takrat, ko bo izkopan. S tem sta tujca popolnoma zadovoljna, toraj se vsi skup napravijo brž, ko se noč naredi, vzdigovát zaklad. Tujca si le to izgovorita, da mora on sam kopati in se v tem delu ne dati motiti po nobenem hrupu, če bi tak v hiši nastal. To Jurče obljubi in začne kopati. Eden izmed tujcev ostane pri njem, drugi gre proč rekoč, da bo gledal, da ne bo nihče moža pri kopanju motil. Jurček koplje in koplje v temni noči brez luči, jama je čedalje večá; ko je že blizo tri čevlje globoka, reče tujec, da bo zdaj vsak hip vdaril ob posodo, v kateri so cekini, da naj toraj bolj previdno koplje; potem reče, da gre zdaj svojega tovarša klicat, ker bo posoda tako težka, da je bodo imeli vsi trije dosti vzdigati.

S tem oóide, Jurček koplje in le koplje, da slednjič že omaga, a ne pride do ničesar. Davno je že odbila ura polnoči, a tujcev še ni nobenega nazaj. To se mu nazadnje vendar začne čudno zdeti, zato gre gledat za njima, a v temi ne vidi in ne najde nikogar. Zdaj že sam spozna, da sta ga za norca imela, a razumeti vendar ne more, zakaj, ker dobička od tega nimata nobenega. Majaje z glavo gre na seno spat, ker v hišo ne mara iti, da bi koga ne zbudil.

Zjutraj zgodaj pa ga zbudi krik hlapca, ki je našel hlev prazen, čeravno so bile še prejšnji večer tri krave in dva vola v njem.

Zdaj se mu je pač zabliskalo v glavi, spravi se na noge za sleparjema, a vse je zastonj, svoje živine ni nikdar več videl. Pri vsem tem mu pa sosedje še naga-jajo rekoč: „Je-li Jurče, kako dobro je, če kdo na kmetih nemški zna?“

Za pirihe.

Ker je o Veliki noči pri nas navada, da si ljudje drug drugemu kaj za pirihe dajo, bi nekterim ljudem tudi „Brencelj“ rad kaj dal, in to tako le:

Ljubljanskim protinarodnim meščanom toliko razuma, da bi enkrat pri volitvah ne drlo jih toliko za „prokletimi grabljami.“

Cesarskim uradnikom po Slovenskem nekaj več takih ministrov, kakor Taaffe obeta, da bo.

Učiteljem nekoliko več poguma in manj kruhoborskega strahu, da se parklja Pirkerja ne bodo bali.

Nekterim mlačnim Slovincem pijavk, ki bi jim izpile polževo kri.

Zatiralcem naše narodnosti to, kar so že davno za-sluzili, namreč leskovo olje.

Ministru grofu Taaffe ju veliko metlo, s katero naj bi potem po naših uradih dobro pometal.

Deželnemu predsedniku kranjskemu vit. Kallini tisto pravico ljube, ki ga njegovim predniki niso imeli.

Sebi bi dal „Brencelj“ najraje še tisuč naročnikov z dobrim spominom za tisti čas, o katerem poteče jim naročnina.

Čudna prikazen.

I.

„Slavno vodstvo! Podpisani je, kakor kažejo pridjana spričevala, telesno tako oslabeled vzlasti v nogah, da ni več v stanu opravljati svoje službe in prosi, da bi ga dali v pokoj in odmerili mu pokojninsko plačo, ktera mu po letih gre.

J. N. c. kr. major.“

II.

(Nekoliko let pozneje.)

Pohvala. Med agitatorji za ustavoverne kazinske kandidate se je odlikoval posebno obče čislani gospod J. N., c. kr. major v pokoji. Nobena pot mu ni bila predolga, nobene stopnice previsoke, kakor mladeneč je tekal sem ter tje neutrudljivo in reči moramo, da je pridobil marsikteri glas za našo ustavoverno stranko.

Pojasnenja to oboje * * * potrebuje natančnejega, si že vsak lahko misli svoje in ugane nauk.

Pri volitvi.

(Kakor se lahko pripeti, če se slovenska imena pišejo po nemški.)

Predsednik volilne komisije. Kterega volite vi, povejte nam ga!

Volilec. Achtschin! *)

Predsednik. Bog pomagaj! No, zdaj pa povejte ime!

Volilec. Saj pravim: Achtschin!

Predsednik. Na zdravje! Kdo je toraj vaš mož?

Volilec. I, kaj ne razumite, Achtschin!

Predsednik. Bog pomagaj še enkrat! Imate pač náhod. Le odkihajte se, potem pa nam povejte ime.

Volilec. I, za božjo voljo, saj pravim A-c-h-t-s-c-h-i-n.

Predsednik. Res, hud náhod, idite domu in pozdravite se, bote pa pozneje volili.

*) Se mora tako brati, da se vsaka črka posebej sliši.

Ljubljana o volitvah.

Ljubljana. Ali ni nikogar več, ki bi me prišel odrešit! Kje so Slovenci „Pavliha“. Ne moremo do tebe, revica, ker si tako z grabljami zapažena. „Brencelj“. Ej, ograja gabelj bi se že še dala predreti, ali tisti cilindri, tiste pinje,